

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΤΑΦΗ Ή ΚΑΥΣΗ;

Η ταφή των νεκρών αποτελεί φαινόμενο πανάρχαιο και πανανθρώπινο. Είναι ο κανόνας για τη συντριπτική πλειοψηφία των εθνών και των λαών της γης. Ομοίως και οι πρόγονοί μας, οι αρχαίοι Έλληνες, κατά κανόνα έδαπταν τους νεκρούς τους. Μάλιστα, θεωρούσαν ύβρη την παράλειψη της ταφής.

Η παράδοση της ταφής γενικότερα εκφράζει αγάπη, σεβασμό και φροντίδα προς τους κεκοιμημένους προσφιλείς οικείους μας, εξού και το όνομα «κηδεία» που στην αρχαία ελληνική γλώσσα σημαίνει «φροντίδα». Έτσι και η Εκκλησία περιβάλλει το ανθρώπινο σώμα με σεβασμό και τιμή, γι' αυτό και το κηδεύει, το φροντίζει και το τιμά με ύμνους και προσευχές. Αφενός, διότι έτσι αρμόζει στο ιερό ανθρώπινο πρόσωπο, αφετέρου, διότι έτσι ορίζει ο Θεός.

Επί της ουσίας, το αν θα επιλέξει κανείς την καύση αντί της ταφής είναι ταυτόσημο με το αν πιστεύει στον Χριστό ή όχι. Διότι δεν νοείται στον πιστό χριστιανό να πράξει κάτι αντίθετο με το θέλημα του Θεού. Ας δούμε λοιπόν τι ισχύει σύμφωνα με τη χριστιανική διδασκαλία.

α) Η ιερότητα του ανθρώπινου σώματος.

Το ανθρώπινο σώμα είναι «ιερό». Συνιστά στοιχείο της υπόστασης του ανθρώπου, ο οποίος έχει πλασθεί «κατ' εικόνα και καθ' όμοίωσιν» του Θεού (Γεν.1,26). Στην Αγία Γραφή αποκαλείται «ναός του Άγιου Πνεύματος» (Α΄ Κορ. 6,19), διότι πλάστηκε για να κατοικήσει μέσα σε αυτό ο Θεός.

Αυτός είναι άλλωστε και ο κύριος σκοπός της ζωής μας: να γνωρίσουμε τον αληθινό Θεό που μας αποκαλύφθηκε δια του Ιησού Χριστού, να γνωρίσουμε την αγάπη Του που έφτασε μέχρι τον Σταυρό και να ανταποκριθούμε ελεύθερα σε αυτήν· και μέσα από αυτήν την αγαπητική σχέση με τον Θεό που καλλιεργείται με την πνευματική ζωή

να ενωδούμε μυστηριακά μαζί Του δια των ιερών Μυστηρίων*. Κι έτσι, να είμαστε πάντοτε ενωμένοι με τον Θεό και στην παρούσα ζωή και στην Αιώνια, μετέχοντας στην αγάπη Του και στη χαρά της Ουράνιας Βασιλείας Του.

*(Το Βάπτισμα και η Θεία Κοινωνία είναι δύο κύρια Μυστήρια της Εκκλησίας που ίδρυσε ο Χριστός και μας ενώνουν μαζί Του. Είναι τα Μυστήρια της σωτηρίας μας).

Αυτός είναι και ο λόγος που τιμούμε και προσκυνούμε τα ιερά λείψανα των Αγίων, τα οποία ευωδιάζουν, μυροβλύζουν και θαυματουργούν, επειδή αγιάσθηκαν από τη Χάρη του Θεού. Αν τα σώματά τους καίγονταν, δεν θα είχαμε τα ιερά αυτά σεβάσματα της Πίστεώς μας, που αποτελούν ανεκτίμητο πνευματικό θησαυρό και πηγή αγιασμού και ευλογίας.

Συνεπώς, για εμάς τους χριστιανούς το σώμα είναι ιερό και έχει αιώνια προοπτική. Δεν είναι ούτε «φυλακή της ψυχής» κατά την πλατωνική αντίληψη, ούτε «ρυπαρό οστεοφυλάκιο» κατά την ινδουϊστική θεώρηση, αλλά «έμψυχος ναός» που πλάστηκε για να κατοικήσει μέσα του ο Θεός.

Και αν η καύση ενός ιερού Ναού αποτελεί σοβαρή πράξη βεβήλωσης, πολύ δε περισσότερο η καύση του ανθρωπίνου σώματος που είναι «ναός» του Θεού, συνιστά ασέβεια κατά του Θεού (Α΄ Κορ. 3,17).

β) Το δέλημα του Θεού είναι το σώμα να δάπτεται.

Από την εντολή του Θεού «*γῆ εἶ και εἰς γῆν ἀπελεύση*» (Γεν. 3,19) φανερώνεται ότι το δέλημα του Θεού είναι το νεκρό σώμα του ανθρώπου να δάπτεται στη γη από την οποία και προήλθε. Αυτό τηρήθηκε από τα πανάρχαια χρόνια της Παλαιάς Διαθήκης μέχρι και σήμερα απ' όλους τους πιστούς ανθρώπους στον Ένα αληθινό Θεό. Πλείστα είναι τα χωρία της Γραφής που το αποδεικνύουν αυτό (Γεν. 23,4-35,8/ Αριθ. 20,1/ Δευτ. 10,6-21,23/ Ματθ. 14,12/ Πραξ. 8,2 κ.α.), καθώς και όλη η χριστιανική μας ιστορία και παράδοση.

Αυτό ακριβώς συνέβη και στο πρόσωπο του Θεανθρώπου Κυρίου μας Ιησού Χριστού, επιβεβαιώνοντας ότι αυτό είναι το δέλημά Του. Ετάφη και αναστήθηκε προμηνύοντας την «κοινή Ανάσταση των νεκρών». Χαρακτηριστικός είναι ο λόγος που είπε προφητικά στον Ιούδα: «*ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό*» (Ιω. 12,7).

Ουσιαστικά, ο ενταφιασμός του Χριστού μας υποδεικνύει τον τρόπο και της δικής μας εξόδου από τον πρόσκαιρο αυτόν βίο. Όπως ο Κύριος,

έτσι κι εμείς ακολουθούμε την ταφή, αναμένοντας την Ανάσταση όλων των νεκρών στα έσχατα της ιστορίας και την Αιώνια Ζωή.

γ) Η προοπτική της Αναστάσεως.

Όπως μας πληροφορούν τα ιερά κείμενα της Αγίας Γραφής και ο ίδιος ο λόγος του Χριστού (Ματθ. 24,30- 25,31) στο τέλος της ανθρώπινης ιστορίας θα ξαναέρθει ο Χριστός στη γη για να κρίνει τον κόσμο. Αυτή θα είναι η λεγόμενη «Δευτέρα ένδοξη Παρουσία» Του. Κατ' αυτήν θα συντελεστεί και η «κοινή Ανάσταση» των νεκρών. Δηλαδή, όλα τα νεκρά σώματα θα αναστηθούν και οι ψυχές θα λάβουν τα σώματά τους ανακαινισμένα, άφθαρτα, πνευματικά. Θα είναι όπως το σώμα του Χριστού μετά την Ανάσταση (Φιλιπ. 3,21).

Έτσι, ο όλος άνθρωπος με σώμα και ψυχή, είτε θα απολαύσει την αιώνια χαρά της Βασιλείας του Θεού, είτε θα παραδοθεί στην οδύνη της αιώνιου κολάσεως, μη έχοντας τις πνευματικές προϋποθέσεις να εισέλθει στη Βασιλεία του Θεού (1ω. 5,29).

Η Ανάσταση των νεκρών αποτελεί βασικό δόγμα της Χριστιανικής μας Πίστεως για το οποίο δεν πρέπει κανένας χριστιανός να αμφιβάλλει, διότι τίποτε δεν είναι αδύνατο για τον Παντοδύναμο Θεό. Αυτός είναι και ο λόγος που η Εκκλησία ονομάζει τα νεκροταφεία «Κοιμητήρια» και τους νεκρούς «κεκοιμημένους», επειδή ακριβώς αναμένουν την ώρα εκείνη που θα «ξυπνήσουν», θα αναστηθούν, για να ζήσουν στην Αιωνιότητα.

Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος αναφέρει ότι το ανθρώπινο σώμα «σπείρεται *ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ*» (Α΄ Κορ. 15,42). Δηλαδή θάπτεται φθαρμένο και νεκρό, αλλά θα αναστηθεί άφθαρτο και ανακαινισμένο. Συνεπώς, η ταφή των νεκρών εκφράζει την πίστη της Εκκλησίας στην Ανάσταση των νεκρών και την Αιώνια Ζωή.

Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί πως ακόμη και τα σώματα εκείνα που συνέβη να καούν στη φωτιά ή έγιναν «σκόνη» και «εξαχνώθηκαν» από τη μακρά πάροδο του χρόνου και αυτά ασφαλώς θα αναστηθούν κατά την Ανάσταση των νεκρών. Διότι, τίποτε απολύτως δεν εμποδίζει τη δύναμη του Θεού να αναστήσει και να ανακαινίσει τα νεκρά σώματα. Όταν όμως η καύση αποτελεί συνειδητή επιλογή του ανθρώπου, τότε έρχεται σε αντίθεση με το θέλημα του Θεού για τους λόγους που προαναφέρθηκαν και τους οποίους οφείλει ο κάθε πιστός χριστιανός να γνωρίζει.

δ) Συμπερασματικά, η επιλογή της καύσης:

-Έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη χριστιανική μας πίστη και το δέλημα του Θεού και φανερώνει απιστία και ασέβεια προς τον Θεό.

-Είναι αντίθετη ακόμη και προς αυτούς τους φυσικούς νόμους που έδωσε ο Θεός, οι οποίοι προνοούν φθορά και αποσύνδεση των σωμάτων για την επιστροφή τους στη γη και όχι καύση.

-Όχι μόνο δεν αποδίδει τιμή και σεβασμό στο ιερό ανθρωπινό σώμα, αλλά και το προσβάλλει, καθότι συνιστά πράξη σκληρή που βιάζει τη φύση. Αν οι πυρκαγιές που καταστρέφουν τα δάση και προκαλούν οικολογική καταστροφή είναι κάτι το θάνατο, πόσο μάλλον η καύση του ανθρωπίνου σώματος. Μάλιστα, μετά την καύση στον κλίβανο, τα οστά και ό,τι άλλο έχει απομείνει αλέθονται σε ειδικό «μίξερ» (cremulator) και κονιοροτοποιούνται. Αυτό είναι και το τελικό «προϊόν» που καταλήγει στην τεφροδόχο. Επί της ουσίας, συντελείται απανδράκωση και σύνθλιψη του ανθρωπίνου σώματος. Πράξεις αφύσικες, βίαιες, αποτρόπαιες.

-Δεν αποτελεί μια οικολογική λύση, όπως κάποιοι την παρουσιάζουν. Τα αποτεφρωτήρια αποτελούν εστίες περιβαλλοντικής ρύπανσης, αφού αποδεδειγμένα εκπέμπουν επιβλαβείς ρύπους στην ήδη επιβαρυνμένη ατμόσφαιρα.

-Εν τέλει, είτε παραπέμπει σε θρησκευτικές παραδόσεις αλλότριες της χριστιανικής μας Πίστεως, είτε φαίνεται να εκφράζει περισσότερο μια αδειϊστική και μηδενιστική θεώρηση της ζωής, που καταλήγει στην ανυπαρξία και τον αφανισμό του ανθρωπίνου προσώπου.

Ο κάθε άνθρωπος είναι ελεύθερος στις ζωή του να κάνει τις όποιες επιλογές του. Δεν σημαίνει όμως ότι όλες οι επιλογές μας είναι για καλό μας κι ότι δεν έχουν ευθύνη, συνέπειες ή επιπτώσεις τόσο στην παρούσα ζωή, όσο και στην Αιώνια. Έτσι, όσοι ορθοδόξοι χριστιανοί επιλέγουν τελικά την καύση των σωμάτων τους πράττουν ενάντια στο δέλημα του Θεού, αποκόπτονται από το θεανθρώπινο Σώμα του Χριστού, την Εκκλησία, και δεν δικαιούνται σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος να κηδευτούν εκκλησιαστικά. Γιατί στο τέλος της ζωής μας να βαρύνουμε την ψυχή μας με ένα τέτοιο αμάρτημα, που μπορεί και να δέσει σε κίνδυνο την αιώνια σωτηρία μας;